

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Gunnar Johansson, Rottne*
 Härad: *Karvidinge* Berättare: " " "
 Socken: *Lörsby* Berättarens yrke: *lantbrukare*
 Uppteckningsår: *1966* Född år *1904* i *Lörsby*

Träddave, sömmerskor och konfektion. s. 1-5.

LuF 131

*Fruktar och bär i husbehovsodling och
konsumtion. s. 6-9.*

LuF 132

LUF 131

LUF 131. Skräddare, sömmerskor och
konfektion. Nummersande skräddare
finns alltid för. På 1800-talet - i början
fanns alltid en skräddare i varje by.
Här i Långåsen by var det en skräddare
som hette "Pettisan" och bodde på Lyckans-
höjd och levde till ungefär 1900.

I Söraby by bodde en som kallades
"Masse-skräddare" han levde till ungefär
1915. De arbetade ensam och var för sig
och hade ej några gesäller. Skräddare
Pettisan hade en son som blev skräddare
och hette Hejalmar Pettersen, denne lärde
först hos sin fader, men han senare
som lärning till Strömsholm, vid treu-
konsten brötte han sig sedan i Brittarep
Söraby socken. Han levde till 1930-talet.

2.5/11-66

Skräddaren hade alltid maten hos de
samma arlitade hjonarna och överuattade
och han hade långt hem.

Tygget till kortbyxor (för både de
klämnings) var i allmänhet hemgjord
vadmal, det var bara till brudgumsklä-
derna som var av köptyg.

Det var bara till männen som
skräddaren sydde, han tog mått, prova-
de och pressade, modellerna var likartade.

Skräddars-Masse t. ex. hade alltid
berättat om sig att sig bra, men att han
ville sy för trångt.

"Skräddare Pettersen" var även ofta
arlitad som värd vid kalas i byn.

En skräddare som hade egen verkstad
i Ströby socken och började omkring 1910
var P. J. Lindén och som senare fick

såsom Gustaf Hindén till hjälp och har sedan
övertagit rörelsen och driver den ännu,
han är cirka 75 år. Skräddaren sålde
tyger efter hantagarna packas, sedan efter
beställning av provtygar.

Från ungefär 1940 började man mer
och mer köpa färdigsydda konfektions-
kläder, så numera är det sällsynt att
se kläder skräddade.

Sömmerskan

Det har länge varit brukligt med
Sömmerskan som sydde kruskläder.
För sydde även de i hemmet men
numera syr de hemma hos sig.
Sömmerskan främst både gifta och
ogifta.

— Familjemedlemmarnas klädsamling
Att ställa arbetsstrumpor åt de

4
manliga familje medlemmarna frö-
kanniser ännu, ävensom vantar,
nått hustru sticka de två par platta-
vantar som såldes på missionsauktionen
den 19 nov. i år, de gick till 40:- kr
respektive 18:-kr

För kunde även de manliga familje
medlemmarna se riktiga konstverk,
nått morfars morfars nämndemannen
Sven Jonasson som bodde här i Löpsand
Finnagård, den gick vi äger, han
levde från 1777 - 1864 har sytt ett
par bockskinnsbyxor prydda med
mattestyggn av vitt silke, de har
mässingknappar med Gustaf IV
Adolfs vapenshiffar på, dessa har
gått på vitt uuseum.

Vidare har han sytt ett par

5

ACC. N:R

M. 16720:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

brudbräuskar och en "brudbommar" av
blått kläde och broderade med rött
och grönt silke som man gav till sin
dotter Tugelng Svendsdotter på hennes
bröllopsdag. De finnes på Väster
museum.

L.H.F. 132. Fruktar och bär i husbehörs-
odling och hausemition

Det var en vanlig god sed att alla
skulle ha fruktträd av alla slag,
men det var av den gamla trädiga
sorterna. Av äpple var det vit och
röd astrakan, tornpippi, klaräpple,
stötäpple m. fl.

Av päron var det augustipäron,
sckerpäron och tråpäron.

Av körsbär förekom klarbär och sk.
"morellbär"

Av plommon förekom gula plommon
och krikon.

Fruktträderna voro alltid inympade
på vildstammar, det gjordes av husfas
eller bad man någon granne till
hjälp med detta.

L.H.F. 132

25/11-66

2

ACC. N:R

M. 16720:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

7 slutet på 1800-talet fick ^{skola} barnen lära
sig att quipa frukttäd och så fick
de var sin quipad träd med sig home.

Detta träd var barnen särskilt utlå-
m att passa väl, trädet kallades "vitt
skolträd".

Frukten torrades oftast för vinter-
behovet. Äppleorna skalades och klyvades
i fjärdedelar och dessa trädades med
en stoppsnit på en stark träd och
trängdes upp över köksspisen för tork-
ning och frömrades sedan i präsar för
vinterbehov till fuktsoppa.

Päronen klyvades i fjärdedelar men
lämnades lite kvar så att de höll ihop prä-
set, dessa torrades sedan i träollar
eller på ett bakspjäll i den stora bak-
ugnen.

År 1915 - 1920 kom sedan nya frukthäds-
sorter, såsom Särstahallen, bot Pomona, Grä-
päron m. fl. Det var någon trädgårdsvästar
se eller försäljare som reste omkring och
tog upp beställningar på frukthäds och
gav samtidigt anvisningar hur de skulle
sättas.

I min barndom var det ej vanligt
att köpa apelsiner annat än till jul.

Banan och vindruven började ej att
användas förrän efter 1925 - 1930

citroner användes ej för

Fikon och russin köptes till julen.

Nötter brukade vi och mina föräldrar
plocka hemma på ängarna, så de
har använts mycket länge.

Kallon och vinbär började att odlas
omkring 1930.

4
ACC. N:R

M. 16720:9.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Krustbär därreut har odlats mycket
länge, en gammal benämning på
krustbär var "sticketbär"

Jordgubbar började att odlas omkring
år 1925.

Den första jag vet som odlade tomater
var omkring 1930. Jag blev bjuden att
smaka på en, men jag kunde ej äta
upp den utan jag kastade den i sjön
som låg strax intill.